

Hindulaisuus

Intialainen maailmankuva on syklinen. Olemisen syklisyys toteutuu paitsi yksilön elämässä myös maailmankaikkeuden kosmisissa mittasuhteissa. Universumin uskotaan syntyvän ja tuhoutuvan loputtomasti yhä uudelleen. Ihmisen elämä ja kuolema noudattavat samaa kosmista kiertokulkua, jota kutsutaan *samsāraksi*, jatkuvan tulemisen pyöräksi.

Samsāra on kärsimystä täynnä. Inhimillisen elämän päämääränä onkin samsārasta vapautuminen ja täydellisen jumalayhteyden saavuttaminen. Tätä kutsutaan *moksaksi* tai *muktiksi*.

Kuolevaa saatettaessa läsnä on yleensä vain perhe tai muut läheiset. Viime hetkien tietoisuuden uskotaan olevan tärkeä seuraavaa päämäärää ajatellen. Tästä syystä kuoleva ympäröidään uskonnollisella kuva- ja äänimaailmalla. Näin luodaan suotuisa ilmapiiri uskonnollisen tietoisuuden kehittymiselle. Rauhallinen kuolema kotona läheisten läsnä ollessa on ihanne.

Hautajaisrituaalit (*antyeshti*) ovat tärkeimpiä hindulaisuuden rituaaleja. Kuolema Intiassa, erityisesti Varanasissa, on jokaisen hindun toive. Tällöin hautajaisrituaalit voidaan toteuttaa täydellisinä. Oikein suoritettu hautajaisrituaali varmistaa sielun onnistuneen siirtymisen ruumiista kohti esi-isien maailmaa (*pitr loka*) ja uutta jälleensyntymää - tai ihanteellisesti kohti moksa.

Vainaja tulisi polttaa mahdollisimman pian kuoleman jälkeen. Intiassa erityinen hautajaispappi sekä ihanteellisesti vainajan poika suorittavat hautajaisrituaalin. Vainaja kannetaan polttopaikalle kulkueessa, johon ainoastaan miehet osallistuvat. Roviopaikalla vainaja koristellaan kukin, santelipuun tahnalla, Gangesin vedellä ja tulsin eli pyhän basilikan lehdillä. Tämän jälkeen lausutaan hymnejä ja mantroja, ja pappi lukee katkelmia *Bhagavad Gitasta*.

Suomessa hindupappi suorittaa vainajalle tarvittavat rituaalit ennen krematointia, usein sairaalassa tai vainajan kotona. Ihanteellisesti vainaja tulee polttaa avotulella. Intiassa rituaali huipentuu kallon murskaamiseen, jonka vainajan poika tekee bambukepillä. Tällöin vainajan sielun ajatellaan vapautuvan lopullisesti kuolleesta kehosta. Polttamisen jälkeen vainajan tuhkat sirotellaan pyhään jokeen kuten Gangesiin – Suomessa esimerkiksi uurnalehtoon.

Hautajaisrituaalin jälkeen alkaa suruaika, jolloin suoritetaan vainajan sielunmatkaa avittavia sururituaaleja (*shrāddha*). Intensiivisin suruaika kestää kaksi viikkoa, jonka kuluessa ystävät tuovat sureville omaisille ruokaa. Kahdententoista päivänä suoritetaan *sapindîkarana* -rituaali, joka yhdistää vainajan esi-isien joukkoon. Tämän jälkeen vainajaa muistellaan periodisesti päivittäin, kuukausittain tai vuosittain.